

ZAPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁRSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): Miroslava Tejmlová

Studijní zaměření: Sociální práce

Název práce: PŘÍSTUPY K UMÍRAJÍCÍM ZE STRANY ODBORNÝCH
PRACOVNÍKŮ V POBYTOVÉM ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
A VE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH NA PLZEŇSKU

Oponent práce: PhDr. J. Slowík, Ph.D

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Jako cíl práce si autorka stanovila zmapování přístupu sociálních pracovníků vybraných zařízení k umírajícím klientům. Tento záměr se ovšem podle mého názoru (z ohledem na další připomínky uvedené v posudku) podařilo splnit spíše částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Teoretická část se zabývá procesem umírání člověka a jeho doprovázením v posledním stádiu života – a to nejenom jeho vlastní rodinou, ale především v rámci služeb zdravotnických zařízení nebo zařízení poskytujících hospicovou péči. Informace jsou většinou sumarizovány poměrně přehledně, ale objevují se i poněkud zmatené části (např. v kap. 1.3 je spíše popisován proces zvládnutí krizové situace, nikoliv „fáze smíření se“ – ta bývá obvykle jednou ze součástí tohoto procesu...; podobně problematická je i kap. 1.4). Schází také definování některých pojmů (např. se nedozvídáme, jak konkrétně rozumí autorka v této práci pojmu „naděje“ apod.), za zmínku by stála i aktuální moderní terminologie v této oblasti (vžil se již např. také označení „mobilní hospic“ pro domácí hospicovou péči).

Occnění zaslouží detailně popsaná metodologie výzkumu (výzkumný koncept představuje velmi přehledně), ovšem kladu si otázku, zda má zjišťování přístupů pracovníků skutečně něco úzce společného s prostředím sledovaných zařízení nebo jimi poskytovanou léčbou!? (Tyto faktory jsou přece v jednotlivých zařízeních dané organizačně, nikoliv přístupem pracovníků, který znamená asi něco zcela jiného, více osobního...). Naopak pro objektivní zjišťování přístupů asi nestačí provést rozhovory se 2 soc. pracovníky ve 2 zařízeních – bylo by vhodné ptát se např. i samotných klientů (nebo jejich rodin), příp. využít třeba také vlastní pozorování apod. Nakonec se tedy podle mě v této práci nejednalo tak úplně o „zmapování přístupů“ jako spíše o náznak komparace možností dvou (svým zaměřením a posláním poměrně odlišných) zařízení. Jakkoliv souhlasím s problematickým postavením lékařů a zdravotníků v naší současné společnosti a následně i jejich přístupy k pacientům, přece jenom je hospic značně odlišná služba s odlišným posláním než běžná zdravotnická zařízení (je přece zřejmé, že ve zdravotnických zařízeních nemocničního typu dnes umírají klienti převážně proto, že není dostatek dostupné hospicové péče), a nelze naopak ani generalizovat negativa všech zdravotnických zařízení (odd. následné péče), když např. vzpomene třeba i stále častější využívání služeb nemocničních kaplanů

(někde dokonce i vznik oddělení spirituální péče), které autorka vůbec nezmiňuje, ačkoliv jde o práci zaměřenou ponejvíce právě na pacienty v terminálním stádiu onemocnění apod.; (je proto zřejmé, že ledasco závisí spíše na kvalitě řízení konkrétní nemocnice...).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce má vcelku zdařilou formální úpravu, je souměrně rozdělena na teoretickou a výzkumnou část, ne vždy je však text logicky strukturován (vhodnější by asi bylo např. kap. 5.4.2 zařadit spíše jako 5.4.1.1 apod.). Text obsahuje pouze výjimečně drobné chyby a překlepy. Odkazování na citované zdroje je veskrze správné, menší nedostatky nacházíme v zápisu bibliografických údajů v seznamu literatury – navíc na některé publikace uvedené v seznamu zdrojů autorka v textu vůbec neodkazuje a není tedy jasné, jak byly využity...!? V příloze je zařazena pouze šablona polostrukturovaného rozhovoru.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Předložená bakalářská práce vychází ze zjevně silné motivace autorky její osobní zkušeností (jak se dozvídáme hned v úvodu), kterou dále promítá i do diskuse s citovanými autory, což text přirozeně oživuje; možná ale bylo vhodné ilustrovat některá tvrzení i kazuistickými komentáři na základě skutečných případů. Každopádně autorka prokazuje schopnost orientovat se přiměřeně v odborné literatuře a zvládnout i malou kvalitativní výzkumnou sondu. To, co ovšem postrádám, je skutečné zmapování přístupů pracovníků (výzkum se poněkud odklonil jiným směrem) a také celkový smysl a přínos práce není úplně zřejmý (třeba vzhledem k možnosti pozitivních změn ve sledovaných i dalších podobných zařízeních). Přes uvedené nedostatky doporučuji práci k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Můžete uvést některé konkrétní významné rozdíly v přístupu sociálních pracovníků ke klientům ve sledovaných zařízeních?
- Která další zařízení na Plzeňsku pracují s umírajícími klienty? Znáte jejich prostředí, podmínky a přístupy, které byste mohla porovnat s Vámi zvolenými zařízeními?
- Jak by mohly být výstupy Vaší bakalářské práce využitelné pro praxi?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Velmi dobře – **Dobře**
(podle průběhu obhajoby)

V PLZNI 15. 7. 2014

PODPIS: